

שנה"ל תשע"ט - סמסטר א' - יום שני 15:30-12:00 - מחצית שנייה של הסמסטר

מגדר וכאב ומה שבניהם 290.4842

שם המרצה: פרופ' מיכל גרנות

דוא"ל granot@research.haifa.ac.il

המטרה המרכזית של הקורס הינה להיחשף למגוון ההיבטים של רפואה מגדרית והקשריה לתחום הכאב. יינתן דגש לאופן בו נשים חוות, מעבדות ומגיבות לכאב, לעומת גברים, תוך דגש להבנת השפעת תיאוריות מגדריות ולהבדלי מגדר להבנת סוגיות מורכבות אלו בהקשר לתפיסת ועיבוד הכאב, באפיוני החוויה ובהתנהגות הקשורה לכאב. יוצגו מודלים ביולוגיים, אישיותיים וחברתיים המתארים את הביטויים הייחודיים של כאב בנשים ובגברים.

הקורס זה יעסוק בשינויים וציוני דרך משמעותיים לאורך מעגל חיי האישה ובהשלכות הקצרות והארוכות הטווח של שינויים אלו על בריאות נשים תוך מיקוד בתחום הכאב בקרב נשים. במהלך הקורס יינתנו הרצאות ויתקיימו דיונים בהקשר לשינויים בסטאטוס בריאות האישה, באירועים (חיצוניים ופנימיים) שעשויים לגרום לשינוי במצב הבריאות או לתלואה. ההיבטים השונים הקשורים לבריאות האישה עם דגש לתלואות כאב ייחודית לנשים יתוארו דרך פרספקטיבה פיזיולוגית, פסיכולוגית וחברתית תוך סקירת המחקר והידע בתחום.

הדיון בכיתה יתקיים באמצעות בחינת נקודות ציון במעגל החיים כגון גיל ההתבגרות, תקופת הפריור, לידה וגיל המעבר, וכן בתסמונות כאב המאפיינות בעיקר נשים וכאב מגוונים כמו תלואות כאב הקשורה לשינויים הורמונאליים או מעברי חיים, שינויים בבריאות המתרחשים לאחר הלידה, אי פריור והשלכותיו וכן סוגיית טיפול הורמונאלי חליפי בתקופת המנופאזה.

באמצעות ליווי והנחייה כיתתית ופרטנית כל סטודנט יבחר הנושא לעבודה האישית שיוצג בכיתה כרפרט המציג את ההיבט ספציפי של הנושא הנבחר אשר יוגש כעבודה מסכמת. יינתן דגש לפיתוח חשיבה ביקורתית וראייה רב ממדית תוך הצגת תיאוריות עדכניות.

תכנים מרכזיים:

- סטאטוס בריאות האישה בישראל ובעולם
- תיאוריות מגדריות, תרומת הסביבה וגורמי תרבות לעיצוב התגובה לכאב בגברים ובנשים
- פיזיולוגיה בסיסית של כאב והבדלי מגדר בביטוי הקליני של כאב
- היבטים פיזיולוגיים, חברתיים ותרבותיים ואישיותיים של תלואות נשים
- השפעות הורמונאליות על בריאות וחולי ועל תלואות כאב ייחודית לנשים לאורך מעגל החיים
- מאפייני התנהגות כאב, החלמה ותגובה לטיפול בקרב נשים
- השפעת טראומה או פגיעה מינית על שינוי בבריאות והתפתחות תסמונות כאב בקרב נשים

דרישות הקורס:

1. נוכחות חובה והשתתפות פעילה במפגשים. (היעדרות מעל 20% לא תאפשר הגשת עבודה מסכמת).
2. הצגת רפרט (35% מהציון)
3. עבודה מסכמת (65% מהציון)

הערות:

1. רשימת המקורות לקריאה תימסר במהלך הקורס
2. הנחיות מפורטות לכתובת העבודה יועברו בתחילת הקורס